

WYKŁADY NA ZAMÓWIENIE

LISTA TEMATÓW

Karolina Zalewska

Barbara Radziwiłłówna i Zygmunt August – między historią a mitem

Historie miłosne bez szczęśliwego zakończenia zawsze cieszyły się popularnością wśród literatów, artystów i odbiorców ich dzieł. Wyobraźnią Polaków w XIX stuleciu na nowo zawładnęły dzieje Zygmunta Augusta i Barbary Radziwiłłówny. Tym razem nad historycznymi faktami górę wzięła legenda nieszczęśliwych kochanków. Ważnymi konstruktorami tego mitu byli malarze, którzy wielokrotnie ilustrowali kolejne etapy miłosnego związku z wielką historią w tle.

Impresjonizm po polsku

W 1889 r. miała miejsce w Paryżu wielka retrospektywna wystawa Claude'a Moneta. Odwiedzili ją trzej polscy malarze: Władysław Podkowiński, Józef Pankiewicz i Leon Wyczółkowski. Zafascynowani dokonaniem francuskiego impresjonizmu postanowili zaszczerpić ten kierunek malarstwa nad Wisłą. Żaden z twórców nie pozostał jednak długo wierny temu nurtowi. Epizod impresjonistyczny był dla nich tylko przystankiem na drodze poszukiwań własnej definicji sztuki

Bitwy o sztukę – wojenne losy obrazów Jana Matejki

Wojenne dzieje obrazu "Bitwa pod Grunwaldem" to opowieść niczym z sensacyjnego filmu. Głównymi bohaterami są polscy muzealnicy i konspiratorzy. W tej historii jest ucieczka, spisek, mylne tropy i tajemnicza dama z woalką pojawiająca się o zmierzchu. Historia niewiarygodna, gdyby nie fakt, że wydarzyła się naprawdę.

Warszawa Wokulskiego

Czytając „Lalkę” Bolesława Prusa możemy zobaczyć Warszawę drugiej połowy XIX w. Spacerując wraz z głównym bohaterem powieści po ulicach miasta odwiedzimy strefy luksusu i sąsiadujące z nimi dzielnice biedoty.

Ilustracjami do prezentacji będą obrazy polskich malarzy i fotografie z epoki.

Karolina Zalewska – absolwentka historii sztuki na Uniwersytecie Warszawskim, specjalizuje się w kwerendach archiwalnych i opracowaniach zabytków na potrzeby prac konserwatorskich. Specjalistka w dziedzinie organizacji wystaw i pozyskiwania funduszy unijnych, edukatorka w MNW.

dr Magdalena Bialic

Anglomania w Warszawie w czasach stanisławowskich

Wiek XVIII-ty często bywa nazywany wiekiem Francji, ale to nie do końca prawda. W tym okresie, szczególnie w jego ostatniej ćwierci wielki wpływ na kulturę Europy

miało również zjawisko anglomani- czyli fascynacji wszystkim co angielskie. Anglomania była szczególnie dobrze widoczna w Warszawie czasów stanisławowskich. Jakie były jej przejawy, jak wyglądał i czym się zajmował angloman z Warszawy- zapraszam na wykład.

Mała epoka lodowcowa

Od wieku XIV aż po wiek XVIII w Europie panowała tzw. Mała Epoka Lodowcowa. Zimy trwały bardzo długo były wyjątkowo mroźne i śnieżne. Jak one wyglądały, jak żyli wtedy ludzie, jak wyglądały ich stroje i rozrywki ukazują wyjątkowe płótna Henrick`a Avercampa tzw. Niemowy z Kapen. Zapraszam na wyprawę do świata prawdziwej zimy, będzie mroźnie, będzie biało i wesoło tak jak to kiedyś bywało.

dr Magdalena Bialic – kostiumolog, historyczka sztuki i edukatorka. Absolwentka historii sztuki na Uniwersytecie Warszawskim. Jej zainteresowania badawcze obejmują historię mody, zjawisko anglomanii w XVIII wieku, malarstwo XVIII wieku, historię portretu.

Paweł Bień

Najsłynniejsze dzieła XIX-wiecznego malarstwa polskiego

Wykład omawiający dzieła najszynniejszych polskich malarzy – Jana Matejki, Stanisława Wyspiańskiego, Jacka Malczewskiego oraz innych twórców – prezentowane na wystawie „Polska. Siła obrazu”.

Józef Simmler - portrecista XIX-wiecznej Warszawy

Ambitny, pracowity i szalenie zdolny adept malarstwa, wykształcony w Dreźnie i Monachium, po powrocie z Paryża, gdzie zetknął się z twórczością Delaroche’a, osiadł w Warszawie. Reprezentant realizmu mieszczańskiego szybko stał się znanym portrecistą elit stolicy – przedstawiciele burżuazji i arystokracji. Zgodnie z duchem epoki tworzył także kompozycje historyczne, wśród których największy rozgłos przyniosła mu słynna Śmierć Barbary Radziwiłłówny.

Kapiści. W stronę koloru

Dwudziestolecie międzywojenne to nie tylko awangarda. Studenci zrzeszeni pod egidą profesora Józefa Pankiewicza za cel artystycznych peregrynacji obrali Paryż, aby tam czerpać wzorce z dziedzictwa impresjonizmu. Stworzona przez nich grupa Komitet Paryski nie tylko wywarła ogromny wpływ na sztukę II RP, lecz także w znacznej mierze ukształtowała malarskie oblicze PRL-u.

Paweł Bień – absolwent Kolegium Międzyobszarowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych i Społecznych (MISH) Uniwersytetów Wrocławskiego i Warszawskiego. Specjalista d.s. edukacji Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina i wykładowca kilku Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Zajmuje się korespondencją sztuk plastycznych, muzyki i literatury w XIX i XX wieku.

Monika Miżołębska

Kuchnia staropolska

Bigos, barszcz, gąszcz – nie tylko świąteczne, potrawy i zwyczaje polskiej kuchni. Jak powstał tradycyjny polski barszcz i bigos, jakie rodzime potrawy budziły podziw, a jakie niesmak cudzoziemców?

Prawdy człowieczeństwa - Bronisław Linke.

Bronisław Linke - artysta o niezwykle wrażliwości społecznej, wyczulony na ludzką nędzę i upodlenie, brzydotę uczynków, koszmar wojny i powojenną koszmarną codzienność. Oglądanie jego obrazów to trudne, niepokojące przeżycie, jednak nie sposób o nim zapomnieć.

Mitologie, obrzędy, koszmary - Władysław Hasior

Asamblaże czy przedziwne obrazy - reliefy Władysława Hasiora stworzone zostały ze śmieci: z tego co zepsute, brzydkie i niepotrzebne. Czym stają się te odpadki ludzkiego życia w rękach artysty? Czemu w śmieciach rzeczywistości zagrzebane są pierwotne prawdy o ludzkiej egzystencji?

Kobiece sprawy

Portrety dobrze urodzonych i zamożnych kobiet sprzed kilkuset lat prezentują status społeczny i pozycję rodziny, jak w portrecie Johannya de Geer-Trip z córką Cecylią, autorstwa Ferdinanda Bola. Ich strój i otoczenie nie jest przypadkowe ani indywidualne. Czy dawne kobiety mogły pozwolić sobie na własne aspiracje, pasje i niezależne działanie?

Świat symboli

Ziemia i niebo, żywioły, zwierzęta i rośliny, a nawet pożywienie i zwykłe przedmioty. Dzieła sztuki ukazują świat pełen symbolicznych znaczeń. Zawarte są one w przedstawieniach natury i zwierząt – wysłanników Boga lub szatana, a także codziennych zajęć i zabaw, które ukrywają moralne wskazówki i przestrogi.

Monika Miżołębska – absolwentka Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego. Edukatorka i wykładowczyni Działu Edukacji MNW, autorka audiodeskrypcji w Galerii Sztuki Średniowiecznej MNW. Prowadzi zajęcia i spotkania z dziećmi i dorosłymi, a także warsztaty rodzinne. Najnowszym przedmiotem jej zainteresowania jest historia kulinariów, pogranicze sztuki i historii obyczajów.

Wioletta Cicha

Obrazy we wnętrzach, wnętrza na obrazach

Wnętrza domów i mieszkań na obrazach mogą stać się kanwą opowieści o sposobie życia, sztuce użytkowej i modzie, zmieniającej się na przestrzeni wieków.

Doktor od siedmiu boleści. Co o dolegliwościach i sposobach leczenia opowiadają obrazy?

Projekty współczesnych artystów często nawiązują do kondycji fizycznej i psychicznej człowieka. A jakie miejsce zajmuje ta problematyka w historii sztuki? Na podstawie obserwacji obrazów stworzymy krótką historię medycyny.

Józefa Chełmońskiego życie (nie)pospolite

Wielu artystów marzyło o wspaniałej karierze w Paryżu. Dziewiętnastowieczna stolica sztuki przyciągała malarzy z całego świata. Dawała możliwość kontaktu z malarstwem dawnym, z odkryciami technologicznymi i najnowszymi trendami w ówczesnej sztuce. Józef Chełmoński spędził w Paryżu długie lata. Odnosił tam sukces. Dlaczego jednak zdecydował się na powrót do Polski? Co spowodowało, że osiadł w niewielkim modrzewiowym dworku w Kuklówce?

Edward Okuń – niezmienny w miłości, wierny sztuce

Edward Okuń, to jeden z artystów okresu Młodej Polski. Kształcił się w znanych i cenionych ośrodkach sztuki końca XIX wieku. Przez ponad 20 lat mieszkał w Rzymie, ale regularnie brał udział w wystawach krajowych. Pozostał wierny swoim wyborom artystycznym, a jego ulubioną modelką była ukochana małżonka.

Wioletta Cicha – historyczka sztuki, nauczycielka wychowania plastycznego, edukatorka MNW. Jej pasją jest fotografowanie detalu architektonicznego i obiektów sztuki w przestrzeni publicznej.

Romualda Radwańska

Wojenne dzieje obrazów

Losy wielu obrazów eksponowanych w salach Muzeum Narodowego w Warszawie mogłyby być podstawą dla scenariuszy filmów sensacyjnych. Spotkanie poświęcone jest wojennym dziejom tych obiektów oraz wysiłkom czynionym przez Polskę, aby je odzyskać.

Nowe Państwo – nowe meble

Dowiemy się, jakie meble zdobiły salony elit w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Zobaczymy m.in. stół – prezent, który otrzymał marszałek Józef Piłsudski, meble z pałacyku prezydenckiego w Wiśle oraz słynne meble Spółdzielni Artystów Plastyków „Ład”.

Ślewiński – Makowski. Dialog artystyczny

Tuż po wybuchu I wojny światowej, Tadeusz Makowski wyjechał do Bretanii na zaproszenie Władysława Ślewińskiego. Przez kilka miesięcy artyści pracowali razem i prowadzili, nieraz bardzo burzliwy, dialog o sztuce, który zaważył na twórczości obu malarzy.

Damy polskiego meblarstwa. Projekty Teresy Kruszewskiej i Wandy Chomentowskiej dla dzieci i nie tylko

„Muszelka” a może „Tulipan”? Pod tymi nazwami kryją się urocze meble autorstwa polskich projektantek. Co trzeba zrobić, aby urodzie mebla towarzyszyła funkcjonalność, dowiemy się przyglądając się dziełom obu artystek. Czy meble te, które powstały w latach 60. XX wieku, są nadal atrakcyjne?

Romualda Radwańska – nauczycielka, absolwentka studiów podyplomowych z dziedziny historii sztuki w Collegium Civitas, edukatorka MNW.

Barbara Tichy

Ikonomia Zmartwychwstania

„Jeżeli Chrystus nie zmartwychwstał, daremna jest wasza wiara” (1Kor 15, 17) Wiara w zmartwychwstanie Chrystusa jest fundamentem chrześcijaństwa. W jaki sposób artyści zmierzyli się z tym tematem?

W odwiedzinach u jednorożca. Wizerunki zwierząt w sztuce średniowiecznej

W dziełach sztuki średniowiecznej pojawiają się zarówno zwierzęta fantastyczne, pochodzące ze świata legend, jak i te całkiem zwyczajne, mieszkające w wiejskich zagrodach. Towarzyszą osobom świętym, uczestniczą w wydarzeniach z historii biblijnych. Przeważnie mają ukryte, symboliczne znaczenia. Przyjrzyjmy się im z bliska i odkryjmy ich historie.

Barbara Tichy – historyk sztuki, adiunkt w Dziale Edukacji Muzeum Narodowego w Warszawie; autorka i koordynatorka wielu programów edukacyjnych związanych z wystawami czasowymi i ekspozycją stałą MNW. Od roku 2017 koordynuje działania edukacyjne MNW skierowane do seniorów.